

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2498/2018
17.04.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић, Весне Субић, Јелице Бојанић Керкез и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слађана Купрес, адвокат из ..., против тужене Републике Србије-Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 767/18 од 18.05.2018. године, у седници већа одржаној дана 17.04.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 767/18 од 18.05.2018. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 767/18 од 18.05.2018. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1939/17 од 23.01.2018. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ..., да се обавезе тужена да код надлежних фондова за тужиоца уплати разлику на име доприноса за пензијско и инвалидско осигурање која тужиоцу припада за период од 12.02.1996. до 31.07.2002. године, који се рачунају за стаж са увећаним трајањем, у износу од 22.904,55 динара са законском затезном каматом од 16.08.2017. године па до исплате као и износ од 412.853,95 динара на име обрачунате законске затезне камате на главни дуг до 15.08.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца да му тужена накнади трошкове парничног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1939/17 од 23.01.2018. године, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да код надлежних фондова за тужиоца уплати разлику до износа доприноса за пензијско и инвалидско осигурање који тужиоцу припадају за период од 12.02.1996. године до 31.07.2002. године, а који се рачунају за стаж са увећаним трајањем у износу од 22.904,55 динара, са законском затезном каматом од 16.08.2017. године до исплате, као и износ од 412.853,85 динара на име обрачунате затезне камате на главни дуг до 15.08.2017. године.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 767/18 од 18.05.2018. године, делимично је преиначена првостепена пресуда и одређено да тужена плати камату на јавне приходе уместо затезне камате на износ од 22.904,55 динара и обрачунате затезне камате у износу од 412.853,95 динара, док је у преосталом делу жалба одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Против другостепене пресуде, тужена је благовремено изјавила ревизију због битних повреда парничног поступка, погрешне примене материјалног права и из разлога прописаних чланом 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, испуњени су законски услови за одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14), који се примењује на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11), због потребе разматрања правних питања од општег значаја. Зато је одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном извршном пресудом Првог општинског суда у Београду П1 500/98 од 28.09.2001. године поништене су као незаконите одлуке Дисциплинског суда из 1996. године и тужена обавезана да тужиоца врати на рад и да му накнади штету због изгубљене зараде и регреса за период од фебруара 1996. до јануара 2001. године. У периоду од престанка радног односа до враћања на рад 01.08.2002. године, тужилац није засновао радни однос код другог послодавца. За период од 12.02.1996. до 01.08.2002. године тужена је тужиоцу исплатила накнаду штете у висини изгубљене зараде и доприносе за обавезно социјално осигурање али само за ефективни радни стаж, а не и за радни стаж са увећаним трајањем. Висина доприноса по основу стажа осигурања са увећаним трајањем за утужени период утврђена је на основу налаза вештака.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепеном пресудом је усвојен тужбени захтев у погледу разлике до износа доприноса за пензијско и инвалидско осигурање који тужиоцу припадају за утужени период, а који се рачуна за стаж са увећаним трајањем у износу од 22.904,55 динара, са законском затезном каматом од 16.08.2017. године до исплате, и у погледу обрачунате затезне камате на главни дуг до 15.08.2017. године у износу од 412.853,95 динара.

Другостепеном пресудом преиначена је првостепена пресуда у погледу камате и одређено да тужена плати камату на јавне приходе уместо затезне камате на износ од 22.904,55 динара и обрачунате затезне камате у износу од 412.853,95 динара, док је у преосталом делу првостепена пресуда потврђена.

Према разлозима нижестепених судова, тужилац је због незаконитог поступања тужене претрпео штету која се огледа у изгубљеној заради коју би остварио да је у спорном периоду радио код тужене и у погледу доприноса за социјално осигурање. Како је тужена тужиоцу надокнадила штету у висини изгубљене зараде и доприноса за стаж осигурања са ефективним трајањем, а није

надокнадила штету у висини доприноса за стаж осигурања са увећаним трајањем, тужиоцу припада право и на овај вид накнаде штете јер је тужилац због незаконитог поступања тужене онемогућен да оствари право и на ове доприносе.

С обзиром на наведено, у ревизији тужене основано се указује да је у нижестепеним пресудама погрешно примењено материјално право.

Одредбом члана 54. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, број 34/03 са изменама и допунама) прописано је да се осигуранику из члана 52. став 1. овог закона стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем под условом да је на радним местима односно пословима из члана 53. овог закона ефективно провео укупно најмање 10 година односно укупно најмање 5 година ако је утврђена инвалидност (став 1.). Стаж осигурања се увећава само за време које је ефективно проведено на раду (став 2.). Исти смисао имала је и одредба члана 49. ранијег Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, бр.52/96 ... 80/02) који је важио у временском периоду на који се односи захтев тужбе. И према садржини те одредбе стаж осигурања са увећаним трајањем рачунао се за ефективно проведено време рада на радним местима предвиђеним том одредбом, у смислу прописа о вршењу унутрашњих послова.

Из наведених одредаба произилази да се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем само за време које је ефективно проведено на раду. С обзиром да тужилац у спорном периоду фактички није радио, Врховни касациони суд налази да му не припада тражена разлика на име доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, који се рачунају за стаж са увећаним трајањем, без обзира што у том периоду није био радно ангажован по основу решења тужене која су касније поништена и тужилац враћен на рад и распоређен на раније радно место.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је обе нижестепене пресуде преиначио и одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду штете, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка, који зависи од успеха у спору.

Зато је, на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Љубица Милутиновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић